

semblant al cat. occ. *eggua*: és evident que un cop duplicada en *acqua* la Q de AQUA ja no es podia sonoritzar, i que una geminada com la de *acqua* o *eggua* està destinada en fonètica catalana a una mera simplificació (*eggua*, *aggua*, tornarien a *egua*, *agua*), però no a cap vocalització. — 6 Això és precisament el que ha calgut dir en analitzar l'evolució fonètica d'AQUA en francès propi: AQUA > *que* > *éaue* > fr. mod. *eau*, amb la mateixa diftongació que en BELLOS > *beus* > *beaus* > fr. mod. *beaux* (al costat de *bel* BELLUM). També en *eau*e s'ha hagut d'admetre una diftongació inusitada, sense cap altre exemple igual, car la vocal en el cas de *beaus*, *no(u)veaus*, *carreaus*, *bateaus*, etc. és sempre una È oberta llatina, i en *eau*e és una antiga A llatina, que el francès canvia, ben cert, en *e*, però era una *e* ultra-oberta, més oberta que la È, i que durant centúries es mantingué distinta d'aquesta, i al principi ni tals sols rimen. Contra els qui dubtaven de l'explicació del triftong de *eau*e com el de *noveaus*, per la desconfiança que causa la manca de tot cas paral·lel amb A llatina, se'ls hagué de fer observar que AQUA és un mot sense paral·lels. — 7 L'article on arribà en aquest resultat — que conec per la nota posterior del mateix Schürr, en *Wörter und Sachen* XII, 247-8 — era més raonada, en *ZRPh.* xLI, 118, 126-7, 134-5, però no ha estat al meu abast, i no puc judicar ben bé, per tant, la solidesa del seus fonaments. Ni en l'un ni en l'altre Schürr no s'ocupa del nostre *aigua*, però suposa que aquest síllabeig explicaria les formes *eue* i *eue* del francès antic en lloc d'una forma **oue* que ell creuria la pròpia del parisenç. Ignoro i fins dubto si en aquest darrer punt té raó. De nou em sembla que en això (com en la polèmica dels que neguen el paral·lelisme de *eau*e amb *noveaus*) parteix d'idees apriorístiques, que no tenen prou en compte la unitat de l'estructura AQUA. Per a *aigua* ens bastaria saber del cert que el síllabeig AQ/UA es funda també en l'*Appendix Probi*. — 8 Crec que es tractava de l'engad. *ova*, Bregaglia *voga*, i *uva* d'alguns parlars lombards (*REW* 570). — 9 Mondon, *La Grande Charte de Saint-Gaudens*, p. 46. És veritat que en aquest pasatge no disposem més que de la còpia de 1544, que altera o modernitza bastant el llenguatge de la redacció de 1203. De tota manera la forma va existir en aquesta zona pròxima a la vall d'Aran, si no el 1203 almenys en el S. xvi. — 10 Forma interessant perquè podria usar-se per suggerir que l'algue-rès *alga*, que amb raó ha intrigat molts lingüistes (el mateix M-L. hi fa conjectures en la nota esmentada) sortís de *augua* més que de *aigua*. Deducció atrevida sens dubte, i que potser no s'ha d'acceptar. — 11 MzPi, *D. Ling., Castilla*, núm. 208, 1.49. Després en el mateix doc. *viertien*, forma a la qual MzPi posa un *sic*, però no en *augua*, que li devia ser conegut d'altres fonts de Castella o Lleó. — 12 Krüger, *HomMzPi*, 1925, II, 130. Hi ha, de més a més, *fraugua*, *eugua* i *leugua* ('farga, egua, lle-gua'), *eugua* però *legua* a Hermisende, *yeugua* i *leu-*

gua a Rionor (mirand.); a Santa Cruz formes menys anòmales: *auga*, *yeuga*, *leuga*. — 13 Crec que *àngua* i *áuga* coexisteixen en els arcaics parlars gallecs del Límia. En tot cas veg. les moltes cites que dona Schneider d'una i altra forma per a tota l'àrea lusogallego-leonesa en la seva monografia del gallec limiense en *VKR* IX, 130-1. — 14 A Benissa diuen *eugia* per 'egua' (*BDLC* IV, 246). ¿Hi ha en això alguna evolució més o menys paral·lela a la que podria semblar conduint d'*aigua* a **àngua*? ¿O alguna altra cosa dins aquest ordre d'idees? — 15 Les dades que en puc donar no estan establertes prou clarament. En una llarga llista de senyes dels pescadors del Cap de Creus, pel patró Baltasar Batlle datada en l'any 1882, i en una altra d'ell mateix i d'Onofre Pont del 1885 i el 1894, de les quals tinc fotocòpia, apareix *augua* i *auguas* una dotzena de vegades almenys (especialment en títols de zones, *Auguas de Culip*, *Auguas de Culleró*, etc.). Però la bona gent fa esforços per escriure en una cosa que vol ser «castellà», i que en algun punt arriba a ser xampurrat, i més sovint una espècie de català pur sense voler. Com que avui, en la investigació directa, ni jo ni d'altres hem sentit a Cadaqués altra forma que *aigua*, em pregunto si això d'*auguas* és una forma realment existent o una fantàstica deformació d'un que voldria parlar en castellà. Cal esperar aclariments més segurs i inequívocs. En un text mallorquí del S. xv o xvi de la *Consueta de Sant Crispí*, que Romeu i Figueras publica en el seu *Teatre Hagiogràfic* III, 185.5, apareix també *augua*; però com que no lluny d'allí també apareix alguns cops *aygua*, per més que el publicador en posar-hi nota demostra que no és err. tip. de l'ed. actual, no podem descartar que sigui una errada del copista antic. — 16 Del qual potser és mera variant *agada*, no sé si amb el sentit de 'vinassa' o 'oliassa' una forma rossell. *agada*: «el dillús menjarem bes-cuyts --- / el dimars menjarem l'agada, / festa és ---», Milà, *Romlo.*, 581. — 17 A Mentet els *zigèrolz* de Bacivers: «en diuen l'Estany-Lluny perquè allò sempre eren *zigèrols*», Pià; també a Prats de Lluçanès; cf. Coromines, *Prometeu*, cap. 11, II, p. 188. — 18 Forma segurament deguda a contaminació del verb *anudar* derivat de *nus*, que es deu haver usat també amb sentit patològic; cf. *desanudar-li el cor* 'retornar algú d'un desmai cardíac' en N. Oller, *La Papallona*, 179. — 19 Arcavell, 1936, Farrera i els altres pobles de V. Farrera (a Àreu 'lloc on posen els ferrats'), 1932-5. — 20 Especialment a l'extrem Nord, on m'expliquen el genèric (*Aigüera de Muntull*, etc.) merament com a 'sèquia', i enllà del Xúquer, de Gandia (Oliva, Benidoleig) a Benidorm, zones on és una espècie de desaigüe o de sèquia abarrancada o barranquet arreglat per a regatge: Alfàs, Polop, Benidorm, Godalest, Confrides; en part només recollit com a NL o genèric, però al Castell i a Alfàs ho sento també com a apel·latiu i a Polop m'avisen que «al Racó d'Irles hi ha *ayyéres*»; el mot en efecte comença en *ayy-* en tota